

III

(Актове, приети по силата на Договора за ЕС)

АКТОВЕ, ПРИЕТИ ПО СИЛАТА НА ДЯЛ VI ОТ ДОГОВОРА ЗА ЕС

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

от 19 април 2007 година

за създаване за периода 2007—2013 г. на специална програма „Основни права и гражданство“ като част от общата програма „Основни права и правосъдие“

(2007/252/ПВР)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

хора съпричастни към европейския проект, като се насърчава активна гражданска позиция.

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 308 от него,

- (4) В съобщение от 15 октомври 2003 г. до Съвета и до Европейския парламент във връзка с член 7 от Договора за Европейския съюз Комисията подчерта важната роля на гражданското общество, както за защитата, така и за утвърждаването на основните права; по тази причина Комисията следва да започне открит, прозрачен и редовен диалог с гражданското общество.

като взе предвид предложението на Комисията,

като взе предвид становището на Европейския парламент ⁽¹⁾,

- (5) Според програмата от Хага укрепването на взаимното сътрудничество изисква специално усилие за по-доброто взаимно разбирателство между съдебните органи и различните правни системи. В този смисъл националните обществени органи следва да окажат специално внимание и подкрепа на европейските мрежи.

като има предвид, че:

- (1) Европейският съюз е основан на принципите на свобода, демокрация, зачитане на правата на човека и основните свободи и на принципа на правовата държава, които са общи принципи за всички държави-членки.

- (6) Конференцията на европейските конституционни съдилища и Асоциацията на съветите на държавните и върховни административни съдилища на Европейския съюз допринасят, особено чрез поддържане на актуални бази данни, за обмяната на мнения и опит по въпроси, свързани с юриспруденцията, структурата и работата на техните членове при изпълнение на юридически и консултативни функции по отношение на законодателството на Общността. Съфинансирането на дейности на Конференцията и на Асоциацията трябва да бъде възможно, доколкото съответните разходи са направени при осъществяването на цел от общ европейски интерес. Но такова съфинансиране не означава, че подобни мрежи ще бъдат включени в бъдеща програма, нито ще попречи на други европейски мрежи да получат подкрепа за своята дейност в съответствие с решението.

- (2) Хартата на основните права на Европейския съюз ⁽²⁾, като се има предвид нейния статус и обхват, и съпътстващите я обяснения отразяват правата, които произтичат, по-специално, от конституционните традиции и общите международни задължения на държавите-членки, Договора за Европейския съюз, договорите на Общността, Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи, социалните харти, приети от Общността и от Съвета на Европа, както и съдебната практика на Съда на Европейските общности и на Европейския съд по правата на човека.

- (3) През ноември 2004 г. Европейският съвет отчете важността на комуникациите, за да се направят всички

- (7) Подходящо е да се изтъкне значението на информацията и комуникацията относно правата, които се предоставят на гражданите на Съвета от Европейското гражданство, с оглед повишаване на тяхната осведоменост за правата им и осигуряване на лесен достъп до надеждна информация.

⁽¹⁾ Становище, представено на 14 декември 2006 г. (все още непубликувано в Официален вестник).

⁽²⁾ ОВ С 364, 18.12.2000 г., стр. 1.

- (8) Насърчаването на диалога между различните религии и култури на равнище Европейски съюз ще допринесе за запазване и укрепване на мира и основните права.
- (9) Целите на тази програма следва да допълнят тези на Европейската агенция за основните права, създадена по силата на Регламент (ЕО) № 168/2007 на Съвета ⁽¹⁾ и следва да се съсредоточат върху областите с потенциал за европейска „добавена стойност“. Съответните координационни действия следва да бъдат предприети в тази насока.
- (10) С оглед постигане на взаимно допълване и осигуряване на възможно най-доброто използване на ресурси, следва да бъде гарантирано избягване на повторението на действия в рамките на тази програма и дейности на международни организации, работещи в областта на основните права, като Съвета на Европа, като същевременно се даде свобода за съвместни инициативи, насочени към постигане на целите на настоящата програма. Съответните координационни действия следва да бъдат предприети в тази насока.
- (11) Съобразно принципа на отваряне на програмите на Общността към страните-кандидатки и страните от Западните Балкани, така както е предвидено в Дневния ред от Солун, програмата следва да бъде достъпна за присъединяващите се страни, страните-кандидатки и тези от Западните Балкани. Такова участие налага спазване на общите условия на двустранните споразумения и участие в бюджета по програмата. Органи, структури или неправителствени организации на неучастващи в програмата държави могат също да се включат в отделни дейности като партньори, когато това е в интерес на съответната дейност, без да са основни бенефициери по проекта.
- (12) Следва да се вземат подходящи мерки и за предотвратяването на нередности и измами, както и да се предприемат необходимите стъпки за възстановяване на изгубени, неправомерно платени или използвани не по предназначение средства, в съответствие с Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Общностите ⁽²⁾, Регламент (ЕО, Евратом) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно проверки и инспекции на място, провеждани от Комисията ⁽³⁾, и Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 1999 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF) ⁽⁴⁾.
- (13) Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета от 25 юни 2002 г. относно финансовия регламент, приложим към общия бюджет на Европейските общности ⁽⁵⁾, по-нататък наричан „Финансовият регламент“, и Регламент (ЕО, Евратом) № 2342/2002 на Комисията от 23 декември 2002 г. относно определянето на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета ⁽⁶⁾, които гарантират финансовите интереси на Общността, трябва да бъдат прилагани, като се вземат предвид принципите на простота и последователност при избора на бюджетни инструменти, ограничения брой случаи, когато Комисията запазва пряка отговорност за тяхното прилагане и управление, и необходимостта от пропорционалност между обема на ресурсите и административната тежест, свързана с тяхната употреба.
- (14) Финансовият регламент изисква приемането на основен акт, който да регламентира оперативните грантове.
- (15) В съответствие с Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г. относно определяне на процедурите за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията ⁽⁷⁾, следва да бъдат предприети мерки за изпълнение на настоящото решение, като се направи разграничение между мерките в обсега на процедурата на управителния комитет и тези в рамките на процедурата на консултативния комитет, като в определени случаи, с оглед постигане на по-голяма ефективност, се дава предпочитание на консултативния комитет.
- (16) Целите на програмата, а именно оказване на подкрепа на сдруженията на гражданското общество, борбата срещу расизма, ксенофобията и антисемитизма, защитата на основните права и правата на гражданите чрез диалог между религиите и културите, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите-членки и следователно могат, с оглед на мащаба на настоящата инициатива, да бъдат по-добре постигнати на общностно равнище. Общността може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, както е предвидено в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалност, така както е дефиниран в посочения член, действието на настоящото решение се ограничава само до необходимото за постигането на тези цели.
- (17) За приемането на настоящото решение Договорът не предвижда правомощия, различни от тези по член 308.

⁽¹⁾ ОВ L 53, 22.2.2007 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1.

⁽³⁾ ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2.

⁽⁴⁾ ОВ L 136, 31.5.1999 г., стр. 1.

⁽⁵⁾ ОВ L 248, 16.9.2002 г., стр. 1. Регламент, изменен с Регламент (ЕО, Евратом) № 1995/2006 (ОВ L 390, 30.12.2006 г., стр. 1).

⁽⁶⁾ ОВ L 357, 31.12.2002 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО, Евратом) № 1248/2006 (ОВ L 227, 19.8.2006 г., стр. 3).

⁽⁷⁾ ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23. Решение, последно изменено с Решение 2006/512/ЕО (ОВ L 200, 22.7.2006 г., стр. 11).

(18) За да се осигури ефективно и навременно прилагане на тази програма, настоящото решение следва да се приложи от 1 януари 2007 г.

(19) Европейският икономически и социален комитет е представил становище ⁽¹⁾,

РЕШИ:

Член 1

Създаване на програмата

1. С настоящото решение се създава програма „Основни права и гражданство“, наричана по-долу „програмата“, като част от общата програма „Основни права и правосъдие“.

2. Програмата обхваща периода от 1 януари 2007 г. до 31 декември 2013 г.

3. Програмата се изпълнява в рамките на приложното поле на правото на Общността.

Член 2

Общи цели

1. Настоящата програма има следните общи цели:

а) насърчаване на развитието на европейско общество, основащо се на зачитането на основните права, така както е предвидено в член 6, параграф 2 от Договора за Европейския съюз, включително правата, произтичащи от гражданството на Съюза;

б) укрепване на гражданското общество и насърчаване на открит, прозрачен и редовен диалог по отношение на основните права;

в) борба срещу расизма, ксенофобията и антисемитизма и насърчаване на по-добро разбирателство между религиите и културите, както и по-голяма толерантност в рамките на Европейския съюз;

г) подпомагане на контактите, обмяната на информация и изграждането на мрежи между съдебните и административните органи и юридическите професии, включително чрез подкрепа на обучението на магистрати, с цел по-добро взаимно разбирателство между тези органи и специалисти.

2. Общите цели на програмата допълват тези на Европейската агенция за основните права, създадена по силата на Регламент (ЕО) № 168/2007 на Съвета.

3. Общите цели на програмата допринасят за развиването и изпълнението на политиките на Общността при спазване на основните права.

Член 3

Конкретни цели

Настоящата програма има следните конкретни цели:

а) насърчаване на основните права съгласно член 6, параграф 2 от Договора за Европейския съюз и запознаване на всички хора с техните права, включително правата, произтичащи от членството в Съюза, с цел да се стимулират гражданите на Съюза да участват активно в неговия демократичен живот;

б) разглеждане, когато е необходимо, на зачитането на специфичните основни права в Европейския съюз и неговите държави-членки при прилагането на правото на Общността и получаване на становища по конкретни, свързани с основните права въпроси в този обхват;

в) оказване на подкрепа на неправителствени организации и други органи на гражданското общество за укрепване на потенциала им за активно участие в утвърждаването на основните права, правовата държава и демокрацията;

г) създаване на подходящи структури за насърчаване на диалог между религиите и културите в рамките на Европейския съюз.

Член 4

Дейности

С оглед постигане на общите и конкретните цели, посочени в член 2 и член 3, настоящата програма ще подкрепя следните дейности:

а) конкретни, предприети от Комисията дейности, като разработки и изследвания, анкети и проучвания на общественото мнение, определяне на показатели и общи методологии, събиране, разработка и разпространение на статистически данни, семинари, конференции и срещи на експерти, организиране на обществени кампании и мероприятия; създаване и поддържане на интернет сайтове, подготовка и разпространение на информационни материали, подкрепа и ръководство на мрежи от национални експерти, дейности по анализ, мониторинг и оценка;

б) конкретни, транснационални проекти от интерес за Общността, представени от орган или друга организация на държава-членка, международна или неправителствена организация и включващи поне две държави-членки или поне една държава-членка и една друга страна, която може да бъде или присъединяваща се страна, или страна-кандидатка, при изложените в годишните работни програми условия;

⁽¹⁾ ОВ С 69, 21.3.2006 г., стр. 1.

в) подкрепя за дейностите на неправителствени или други организации, преследващи цели от общоевропейски интерес, свързани с общите цели на настоящата програма, при изложените в годишните работни програми условия;

г) оперативни грантове за съфинансиране на разходи, свързани с постоянната работна програма на Конференцията на европейските конституционни съдилища и Асоциацията на съветите на държавните и върховни административни съдилища на Европейския съюз, в рамките на която се поддържат определени бази данни за събиране на национални съдебни решения от цяла Европа, свързани с прилагане на законодателството на Общността, доколкото са направени при осъществяването на цел от общ европейски интерес, чрез подпомагане на обмяната на мнения и опит по въпроси, свързани със съдебната практика, организацията и работата на техните членове при изпълнение на юридически и/или консултативни функции по отношение на законодателството на Общността.

Член 5

Участие на трети страни

1. Следните страни, наричани по-нататък „страни-участници“, могат да се включат в дейностите по настоящата програма: Присъединяващите се страни, страните кандидатки и тези от Западните Балкани, участващи в Процеса на стабилизирание и асоцииране, в съответствие с условията, определени в споразуменията за асоцииране, или допълнителните протоколи към тях за участие в програми на Общността, които са сключени или ще бъдат сключени с тези страни.

2. В посочените в член 4 дейности могат да бъдат привлечени органи, структури или неправителствени организации от страни, които не участват в тази програма, в съответствие с параграф 1, когато това ще допринесе за подготовката за присъединяване на посочените в същия параграф 1 страни или ще бъде в интерес на целите на въпросните дейности.

Член 6

Целеви групи

Програмата е насочена към граждани на Европейския съюз, на страни-участници или трети страни, законно пребиваващи на територията на Европейския съюз, и сдружения на гражданското общество, както и други структури, участващи активно в утвърждаването на целите на настоящата програма.

Член 7

Достъп до програмата

1. До тази програма имат достъп, *inter alia*, институции и обществени или частни организации, университети, изследо-

вателски институти, неправителствени организации, национални, регионални и местни органи, международни организации и други организации с нестопанска цел, със седалище в Европейския съюз или някоя от страните-участници, в съответствие с член 5.

2. В рамките на програмата са възможни съвместни дейности с международни организации, работещи в областта на основните права, като Съвета на Европа, на основата на съвместно финансиране и съобразно съответните правила, преобладаващи в дадената институция или организация, за постигане на целите на настоящата програма.

Член 8

Видове интервенция

1. Финансирането от Общността може да приеме следните законови форми:

а) грантове;

б) договори за обществени поръчки.

2. Общността отпуска грантове след обявяване на покана за набиране на предложения, освен в добре обосновани изключителни случаи, така както е предвидено във Финансовия регламент и ги предоставя под формата на оперативни грантове и грантове за дейности. Максималният размер на съфинансиране се определя в годишните работни програми.

3. Освен това са предвидени разходи за съпътстващи мерки посредством договори за обществени поръчки, като в този случай финансирането от Общността покрива заплащането за услуги и стоки. Това включва, *inter alia*, разходите за информация и комуникации, за подготовка, реализация, мониторинг, проверка и оценка на проекти, политики, програми и законодателство.

Член 9

Мерки за изпълнение

1. Комисията предоставя помощта на Общността в съответствие с Финансовия регламент.

2. За да осъществи тази програма, Комисията приема, в рамките на общите цели, изложени в член 2, годишна работна програма, определяща нейните конкретни цели, тематични приоритети, описание на придружаващите мерки, предвидени в член 8, и ако е необходимо, списък с други действия.

3. Годишната работна програма се приема в съответствие с процедурата, предвидена в член 10, параграф 3.

4. Процедурите по оценяване и предоставяне на грантове за дейности вземат предвид, *inter alia*, следните критерии:

- а) съответствие с годишната работна програма, общите цели, определени в член 2, и мерките, предприети в различните области, както е посочено в член 3 и член 4;
- б) качеството на предложените дейности, по отношение на концепция, организация, представяне и очаквани резултати;
- в) сумата, искана за финансиране от Общността, и нейната целесъобразност, с оглед на очакваните резултати;
- г) въздействието на очакваните резултати върху определените в член 2 общи цели и върху мерките, предприети в различните области, определени в член 3 и член 4.

5. Исканията за оперативни грантове, посочени в член 4, буква б) и буква в), се оценяват в светлината на:

- а) съответствие с целите на програмата;
- б) качество на планираните дейности;
- в) вероятно мултиплициращо въздействие на тези дейности върху обществеността;
- г) географско въздействие на осъществяваните дейности;
- д) участие на гражданите в организирането на съответните органи;
- е) съотношение между разходи и ползи от предложената дейност.

6. Решенията, свързани с предприетите по силата на член 4, буква б) и буква в) действия, се предприемат от Комисията съобразно процедурата, предвидена в член 10, параграф 2.

7. В съответствие с член 113, параграф 2 от Финансовия регламент, принципът на постепенно намаление не се отнася за оперативни грантове, отпуснати на Конференцията на европейските конституционни съдилища и Асоциацията на съветите на държавните и върховни административни съдилища на Европейския съюз, доколкото те преследват цел от общ европейски интерес.

Член 10

Комитет

1. Комисията се подпомага от Комитет (наричан по-долу „Комитетът“).

2. При позоваване на настоящия параграф се прилагат член 3 и член 7 от Решение 1999/468/ЕО.

3. При позоваване на настоящия параграф се прилагат член 4 и член 7 от Решение 1999/468/ЕО.

Периодът, предвиден в член 4, параграф 3, от Решение 1999/468/ЕО, се определя на три месеца.

4. Комитетът приема правилник за своята дейност.

Член 11

Взаимно допълване

1. Ще се търси взаимодействие и взаимно допълване с други инструменти на Общността, и по специално с рамковите програми „Сигурност и гарантиране на свободите“ и „Солидарност и управление на миграционните потоци“, както и с програмата „Прогрес“. Ще бъде осигурено взаимно допълване с дейността на Европейската агенция за основните права. Статистическият компонент на информацията за основните права и гражданството ще се разработва в сътрудничество с държавите-членки, на основата на наличните данни, като се използва, при необходимост, Статистическата програма на Общността.

2. Програмата може да обменя ресурси с други инструменти на Общността, по-специално с общите програми „Сигурност и гарантиране на свободите“ и „Солидарност и управление на миграционните потоци“, с цел извършване на действия за осъществяване на целите на всички програми.

3. Финансираните по силата на настоящото решение дейности не получават подкрепа за същата цел от други финансови инструменти на Общността. Гарантира се, че бенефициерите в рамките на това решение предоставят на Комисията информация за полученото от бюджета на Общността и от други източници финансиране, както и информация за текущи искания за финансиране.

Член 12

Бюджетни ресурси

Бюджетните ресурси, определени за предвидените в тази програма действия, се вписват в ежегодно заделените средства за програмата от общия бюджет на Европейския съюз. Ежегодното заделяне на средства за програмата се одобрява от бюджетния орган в границите на финансовата рамка.

Член 13**Мониторинг**

1. Комисията гарантира, че бенефициерът ще представи технически и финансови доклади за постигнатия напредък във всяко финансирано от програмата действие. До три месеца след края на съответното действие се подава и заключителен доклад. Комисията определя формата и съдържанието на докладите.

2. Комисията гарантира, че договорите и споразуменията, подписани в резултат на осъществяване на програмата, ще съдържат изрични разпоредби за наблюдение и финансов контрол от Комисията (или от упълномощени от нея представители), ако е необходимо посредством проверки на място, включително проверки на образци и финансови ревизии от Сметната палата.

3. Комисията гарантира, че бенефициерите на финансова помощ ще пазят на разположение на Комисията, за период от пет години след последното плащане, свързано с всяка дейност, всички разходно-оправдателни документи, отнасящи се до въпросната дейност.

4. На базата на резултатите от докладите и проверките на образци, посочени в параграф 1 и параграф 2, Комисията осигурява, ако е необходимо, актуализирането на размера или условията на отпускане на първоначално одобрената финансова помощ, както и на графика на плащанията.

5. Комисията гарантира предприемането на всякакъв вид други стъпки, необходими, за да се провери дали финансираните дейности са осъществени надлежно и в съответствие с разпоредбите на настоящото решение и на Финансовия регламент.

Член 14**Защита на финансовите интереси на Общността**

1. При осъществяване на дейности, финансирани по силата на настоящото решение, Комисията осигурява защитата на финансовите интереси на Общността чрез прилагането на превантивни мерки срещу измама, корупция и други незаконни действия, посредством ефективни проверки и чрез възстановяване на неправомерно платените суми, и, ако се открият нередности, чрез ефективни и съразмерни санкции с възпиращ ефект, съгласно Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета, Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета и Регламент (ЕО) № 1073/1999.

2. За дейности на Общността, финансирани по тази програма, се прилага Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 и Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 за всяко нарушение на разпоредбите на законодателството на Общността, включително нарушение на договорни задължения, уредени на основание на програмата, които са резултат от действие или бездействие на даден икономически субект, и което ощетява или би могло да ошети общия бюджет на Европейския съюз или управлявани от тях бюджети чрез неоправдано разходно перо.

3. Комисията осигурява намаляване, спиране или възстановяване на размера на финансовата помощ за дадена дейност, ако открие нередности, включително несъответствие с разпоредбите на настоящото решение или на отделното решение, договор, или споразумение, отпускане въпросната финансова помощ, или ако стане ясно, че без да е потърсено одобрението на Комисията, дейността е била подложена на промяна, която противоречи на естеството или на условията за реализация на проекта.

4. Ако крайният срок не бъде спазен или само част от определената финансова помощ е оправдана от напредъка, постигнат при осъществяване на дадена дейност, Комисията гарантира, че бенефициерът ще представи обяснения в рамките на определен период. Ако бенефициерът не даде задоволителен отговор, Комисията може да откаже изплащане на останалата финансова помощ е отменена и да поиска възстановяване на вече платените суми.

5. Комисията изисква да ѝ се възстанови всяка неправомерно платена сума. На всички суми, неплатени своевременно според условията формулирани във Финансовия регламент, се начисляват лихви.

Член 15**Оценяване**

1. На програмата ще се извършва редовен мониторинг, за да се проследи изпълнението на свързаните с нея дейности.

2. Комисията осигурява редовна, независима външна оценка на програмата.

3. Комисията представя пред Европейския парламент и Съвета:

a) годишен доклад за изпълнението на програмата;

- б) междинен доклад за оценка на получените резултати и за качествените и количествените аспекти на осъществяваната програма, включително на работата на бенефициерите на оперативни грантове, посочени в член 4, буква г), не по-късно от 31 март 2011 г.;
- в) съобщение за продължаване на програмата — не по-късно от 30 август 2012 г.;
- г) последващ доклад за оценка — не по-късно от 31 декември 2014 г.

Член 16

Публикуване на дейностите

Всяка година Комисията публикува списък на дейностите, финансирани по програмата, заедно с кратко описание на всеки проект.

Член 17

Прилагане

Настоящото решение влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

То се прилага от 1 януари 2007 година.

Съставено в Люксембург на 19 април 2007 година.

За Съвета
Председател
B. ZYPRIES